

บทสรุปผู้บริหารท้องถิ่น

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ ข้อ ๒๙ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการติดตาม และประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินแผนพัฒนา มีหน้าที่ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมการจะต้อง ดำเนินการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา รายงานผลและเสนอความเห็น ซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อ สภาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผล และเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี การติดตามและ ประเมินผลแผนพัฒนา ถือว่าเป็นกระบวนการสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพราะระบบการติดตามและ ประเมินผล เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าแผนพัฒนาท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ผลจากการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่และทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน เพื่อจะได้นำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ ตามยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

ปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมา

จากการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานพบว่า มีปัญหาอุปสรรคหลายประการ ซึ่งสามารถสรุป เป็นปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

๑) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีโครงการเป็นจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ที่มีอยู่อย่างจำกัด สำหรับโครงการที่องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ดำเนินงานเอง เห็นควรบรรจุโครงการให้สอดคล้องและใกล้เคียงกับงบประมาณที่มี ทั้งนี้ โครงการที่เกินศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน จะบรรจุไว้เพื่อรองรับการสนับสนุนงบประมาณ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมทรัพยากรน้ำ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นต้น

๒) สัดส่วนของโครงการของยุทธศาสตร์การพัฒนา ยังคงเน้นด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็น ส่วนใหญ่

การกำหนดแนวทางและวิธีการ

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ได้กำหนดการแบ่งขั้นตอน เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางและวิธีการสำหรับการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดังนี้

๑) การกำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตการติดตามและประเมินผล การติดตามยุทธศาสตร์และ โครงการ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จะเริ่มดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูลของโครงการที่จะติดตามว่ามีวัตถุประสงค์ หลัก ะไร มีการกำหนดการติดตามและประเมินผลไว้หรือไม่ (ซึ่งดูได้จากการกำหนดตัวชี้วัด : KPI) ถ้ากำหนดไว้แล้ว มีความชัดเจนเพียงใด ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ใครเป็นผู้ใช้ผลการติดตาม เป็นต้น จากนั้นศึกษาว่าผู้ใช้ผล การนำผลไป ใช้ประโยชน์อย่างไร เมื่อใด ข้อมูลหลัก ๆ ที่ ต้องการคืออะไร ต้องการให้รายงานผลอย่างไร มีข้อเสนอแนะในการ ติดตามผลอย่างไร ซึ่งการศึกษาดังกล่าวอาจใช้วิธีสัมภาษณ์และ/หรือสังเกตแล้วนำผลที่ "ได้มา" กำหนดเป็น วัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตาม

๒) วางแผนติดตามและประเมินผล จะนำวัตถุประสงค์และขอบเขตในการติดตามงานจากข้อ ๑ มา วิเคราะห์ แล้วเขียนรายละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ประเด็นหลัก ๆ คือ วัตถุประสงค์การติดตามแหล่งข้อมูล เวลาที่ เก็บข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นสร้างเครื่องมือ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นแบบ สัมภาษณ์หรือแบบสอบถาม กำหนดการทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ

๓) ดำเนินการหรือปฏิบัติตามแผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และ ขั้นตอนที่ได้ กำหนดไว้ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ต้องการในขั้นนี้ คือ ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนั้น แม้จะวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ไว้ดีและได้ ข้อมูลที่มีคุณภาพเพียงใดก็ตาม แต่ถ้าในเชิงปริมาณได้น้อยก็ต้องติดตามเพิ่มจนกว่าจะได้ครบชั้นต่ำตามที่ กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔) รายงานตามแบบแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นการรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยรายงานตามแบบ ที่ กำหนดไว้ตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ทั้งนี้ การรายงานผลการติดตามแผนงาน โครงการหนึ่ง ๆ อาจมีหลายลักษณะ ก็ได้ตามความเหมาะสมขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ในการรายงานผลการติดตามโครงการอาจเขียน เป็น รายงานเชิงเทคนิค ซึ่งประกอบด้วยก็ได้ ความเป็นมาของโครงการที่จะติดตามโดยสรุปวัตถุประสงค์

สรุปรายงานผลการวิเคราะห์สภาพปัญหา อุปสรรคการนำแผนพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

๑) การกำหนดโครงการในแผนพัฒนาในแต่ละปียังไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ เท่าที่ควร ทำให้แผนพัฒนามีโครงการจำนวนมาก แต่นำโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาไปปฏิบัติน้อย ส่งผลให้ร้อยละของความสำเร็จตามแผนพัฒนาอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ

๒) สัดส่วนของโครงการในแต่ละยุทธศาสตร์ที่นำไปปฏิบัติจริงยังคงเน้นด้านโครงสร้าง พื้นฐานเป็นส่วน ใหญ่

๓) มีความจำกัดด้านงบประมาณเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานที่ต้องปฏิบัติ

ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลมีประโยชน์ที่สำคัญคือ การนำไปใช้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ระหว่างดำเนินโครงการ รองลงมาคือนำไปใช้สำหรับวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในอนาคต ประโยชน์ต่าง ๆ แยกเป็นหัวข้อได้ ดังนี้

๑) ได้ทราบถึงสถานภาพและสถานการณ์ต่าง ๆ ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการ ตามโครงการ ซึ่งจะทำให้วิธีการปฏิบัติดำเนินการไปแนวทางเดียวกัน

๒) ได้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนปัจจัยที่ทำให้แผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนินการตามโครงการพัฒนาท้องถิ่นมีปัญหา ทำให้สามารถแก้ไขได้ทุกจุด ตรงเป้าหมายอย่างทันทั่วทั้งที่ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

๓) ช่วยให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เกิดความประหยัด คุ่มค่าไม่เสียประโยชน์ ประหยัดเวลา งบประมาณ และทรัพยากรในการดำเนินโครงการพัฒนาท้องถิ่น

๔) สามารถเก็บรวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรายละเอียด ความต้องการ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่จะนำไปจัดทำเป็นโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำเสนอโครงการในเชิงสถิติหรือข้อมูลที่เป็นจริง ทำให้ได้รับความเชื่อถือ และการยอมรับจากประชาชน ผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ

๕) กระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำโครงการและรับผิดชอบ โครงการ มีความสำนึกต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ และกระตือรือร้นในการแก้ไข ตลอดจนปรับปรุงรายละเอียด เนื้อหา ข้อมูล ให้เป็นปัจจุบันเสมอ

๖) การวินิจฉัย สั่งการ ผู้บริหารท้องถิ่น สามารถวินิจฉัย สั่งการได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน รัดกุมมีเหตุผลในการพัฒนา ท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงและตามอำนาจหน้าที่ นอกจากนี้ยังสามารถกำหนดมาตรการต่าง ๆ สำหรับ การปรับปรุงแก้ไขและป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นได้

๗) ทำให้ภารกิจต่าง ๆ ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน แต่ละคน แต่ละสำนัก/กอง/ ฝ่ายต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน ประสานการทำงานให้เป็นองค์รวมของหน่วยงาน ทำให้เป้าหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายหลัก มีความสอดคล้องและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

๑) คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ฯ มีความเห็นว่าในเรื่องงบประมาณ และแผนงาน นั้นควรมีการคำนึงถึงความสอดคล้องและสัมพันธ์ คือ “งบประมาณต้องมาจากแผน มีแผนถึงจะมี งบประมาณ” ดังนั้น ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มเติม แก้ไข เปลี่ยนแปลงจะต้อง คำนึงถึงความเป็นไปได้ของโครงการไม่ใช่เพียงเพื่อให้มีโครงการปรากฏอยู่ในแผนเท่านั้น

๒) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณางบประมาณและคำนึงถึงสถานะทางการคลัง ในการพิจารณาโครงการ/กิจกรรมที่จะบรรจุในแผนเท่านั้น

๓) ควรเร่งรัดให้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมที่ตั้งไว้ในข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายให้ สามารถดำเนินการได้ในปีงบประมาณนั้น

๔) ควรดำเนินการโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้ได้ระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการดำเนินงานส่วนราชการกำหนด

๕) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ควรพิจารณาตั้งงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสมกับ ภารกิจแต่ ละด้านที่จะต้องดำเนินการ ซึ่งจะช่วยลดปัญหาในการโอนเพิ่ม โอนลด โอนตั้งจ่ายรายจ่ายใหม่

๖) ควรมีการประสานหน่วยงานภายนอก เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณโครงการที่ เกินศักยภาพ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ภาคประชาชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและผู้มีส่วนได้เสียทั้งภายในและ ภายนอก

สามารถแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน ได้ทาง เว็บไซต์ www.maechansao.go.th ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน หรือติดต่อให้ข้อมูลได้ที่ สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลแม่จัน อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย ๕๗๑๑๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๕๓-๖๖๐๗๘๒